

מנהגי אבילות בימי הספירה - שיעור 105

- I. יש ששה מנהגים - עיין באג"מ (ה - ק"ט)
- (א) המחבר (ת"ג - ז) שלא להסתפר עד ל"ד בבקר (34)
- (ב) ולפי הרמ"א שלא להסתפר עד ל"ג בבקר. לגר"א כשיטת המחבר. לב"ח כשיטות התוספות ע"ש באג"מ (ק"ט) (33)
- (ג) ויש שאסרו כל הימים מפסח עד שבועות לבד ר"ח אייר וסיון (3) וז' ימי הפסח וששה שבתות שהוא ט"ז ימים ונשאר ל"ג - אר"י ז"ל
- (ד) ויש שמסתפרין עד א' דר"ח אייר ואוסרין מר"ח עד ראשון של ימי הגבלה בבקר מג"א (ה) (30 + 3)
- (ה) ויש שנוהגין מאחר ר"ח אייר עד ערב שבועות (5 + 28) רמ"א (ת"ג - ג)
- (ו) ויש שהיו אוסרין מאחר אסרו חג דפסח עד ר"ח אייר (6) ומסתפרין בב' ימים דר"ח ובל"ג בעומר ושאר ימי חדש אייר אוסרין (27) ומסתפרין מר"ח סיון ואילך מ"ב (ת"ג - ט"ו) - (33)
- לפי האג"מ (ק"ט) השלשה מנהגים האחרונים נחשב למנהג אחד ורשאים לשנות ממנהג למנהג קודם הספירה. ע"ש

II. ל"ג בעומר Wedding on the night of

- (א) עיין רמ"א (ת"ג - ז) ביום ולא בלילה. מ"ב (י"ז) בשם א"ר אפשר אם חל בערב שבת מותר בליל ל"ג. (ב) באר היטב בשם חק יעקב אם אין אומרים תחנון מנחה ל"ב מותר להסתפר בלילה. (ג) שע"ת בשם מור וקציעה לא בערב כמו ערב שבת לכן מותר בערב. (ד) שו"ת רדב"ז (ג - תקנ"ט) מקצת הלילה ככולו. (ה) פרי חדש רדב"ז אם לא קיים פריה ורביה מותר בימי הספירה. (ו) אין אבילות לחצאין

III. תספורת בימי הספירה Shaving & haircuts during Sefirah

- (א) עיין באג"מ (ד - ק"ז) דלא נהגו איסור במקום הפסד בימי הספירה ובין המצרים אבל בשבוע שחל בו שאסור מדינא (תענית ל.) אין להתיר
- (ב) עיין באג"מ יו"ד (ז - דף ר"ח) שהביא מחלוקת בין המחבר ורמ"א יו"ד (ש"ג - ה) אם אשה מותרת בנטילת שער אחר ז' ימי האבילות. ואולי יודה הרמ"א שיש להקל בימי הספירה ובין המצרים כיון שהוא רק מנהג אבל ראוי להחמיר אם אינו נחוץ כל כך.
- (ג) תספורת בליל ל"ג בעומר עיין ברמ"א (ת"ג - ז) דבמדינות אלו מסתפרין ביום ל"ג בעומר ולא בלילה. ועיין עוד בבאר היטב (ה) "לאותן הנוהגין שלא לומר תחנון מבערב ה"ה דמותר להסתפר" ועיין במ"ב (י"ח) כשחל ל"ג בעומר בע"ש והוא לו שעת הדחק לעשות ביום אפשר שיש להקל לו לעשות בלילה שלפניו. ועיין עוד בשו"ת בית דוד (ר"פ) דמשום כבוד שבת מה לי ביום הששי מה לי בליל הששי
- (ד) ועוד יש מחלוקת אם מקצת הלילה ככולו שדעת הרמב"ן בספר תורת האדם (חצילות ט): דככולו ודעת המהר"ם מרוטנבורג שאין לומר מקצת הלילה ככולו וכן פסק השו"ע יו"ד (ש"ה). והרדב"ז (ג - תקנ"ט) מתיר לימוד התורה ותשמיש המטה בליל ז' לאבילות משום דאנו אומרים מקצת הלילה ככולו במקום מצוה, ומתירים ספק דרבנן אבל רחיצה אסור.
- (ה) ועוד דאם חל ליל ל"ג ביום הששי ומתירין נישואין צריך להתיר גם כן תספורת או להיפך דאין אבילות לחצאין עיין ביחזק דעת (ו - ל"ד) וזה נוגע למוצאי תשעה באב שחל בליל הששי ולראש חודש אב שחל בערב שבת לענין לשוט בפול קודם חצות

IV. Cutting nails during the Sefirah

נטילת הצפרנים מותר בימי הספירה עיין בכף החיים (ת"ג - ט"ז) אבל בשבוע שחל בו יש מחלוקת הט"ז אוסר והמג"א מתיר ועיין במ"ב (תקנ"ב - כ)

V. Music during the Sefirah

(א) **בשיורי כנסת הגדולה** (תקנ"ב) בית יוסף (ל"ג) שמותר להביא מנגנים בכלי שיר ביום המילה כיון שהיא שמחת מצוה וכן כתב בשו"ת חיים שאל (ב - כ"ה) ולא כהיעב"ץ בסידורו שאוסר. ועיין בשו"ת יחזה דעת (דף קט"ט) דבשמחת מצוה כגון מילה או פדיון הבן או בר מצוה מותר שכל שהיא שמחת מצוה יש להקל בדבר ועיין עוד באג"מ (ב - קנ"ט) (וחלק 3 - ז"ה) דלא משמע כן

(ב) **עיין באג"מ** (ב - קנ"ט) (וחלק 3 - ז"ה) שהאיסור הוא רק על החתן וכלה לבד וכשהן מותרין ליכא ממילא שום איסור על המסדר קידושין והקרואים. ומשמע שאף בעבר ונשא שרשאין הקרואים לשמוח עמו דהא איתא בשו"ע (סעיף ה) שאם קפץ וכנס שאין עונשין אותו ואם יהיה אסור לילך אל הסעודות ולשמחו אין לך עונש גדול מזה. ממילא האיסור לשמוע מוזיק בספירה אינו כאבילות ורק איסור על שמיעת מוזיק האסורה ולא מוזיק הנעשה בהיתר וגם משמע שהוא איסור שהוא טפל לנישואין ואיסור קל.

(ג) **אמר לי** רב דוד פיינשטיין דיכול לילך למקום שמנגנים כגון בר מצוה ווראט או Anniversary Party אם צריך להיות שם. אם המוזיק נעשה בהיתר ולא דוקא לנישואין וכן שמעתי מרב דוד Steinwurtzel ז"ל וע"ע באג"מ (3 - ז"ה) לענין תספורת לנישואין וברית מילה.

(ד) **אם החופה ביום** ל"ג בעומר והסעודה בליל ל"ד עיין באג"מ אה"ע (ב - ז"ה) שרשאין לעשות אף בכלי שיר כדרך כל חתונות מאחר שנתחייבו בשמחה ובריקודים

(ה) **סעודה בלא ריקודים** עיין באג"מ אה"ע (ב - ז"ה) דאפשר דאין דברים אלו בכלל המנהג דאבילות בימי הספירה אך מסתברא אולי יש להחמיר כיון שהוא ענין שמחה אבל סעודת מצוה מותר ואולי אכילת עראי בלא סעודה יש להתיר אפילו בלא מצוה

Listen to tape 23 for a comprehensive discussion on music during the year, during Sefirah, and during the three weeks.

VI. Moving, painting, or decorating a house during the Sefirah

(א) **עיין בשו"ע** (תקנ"ב - 3) ובאחרונים שם שאין לבנות בית דירה להרווחה ולנוי מראש חודש אב עד התענית ויש למנוע גם כן ציור וכיור הן בבנין והן בדלתות החלונות והדירה

(ב) **ועיין בשו"ת יחזה דעת** (ג - ב) שיש חילוק גדול בין ימי חודש אב ולבין ימי הספירה כי בחודש אב הוא זמן של אסון כללי לעם ישראל וכתב הרמב"ן בפרשת אמור שקדושת ימי הספירה כימי חול המועד ורק בעניני שמחה יתירה נוהג איסור ולא נוי בית

VII. Buying new clothing during the Sefirah

שקצת נוהגים שלא ללבוש בגד חדש ולא לברך שהחיינו בימי הספירה לא נמצא מזה זכר בפוסקים מ"מ הכל תלוי במנהג עיין בספר בין פסח לשבועות (דף ר"ט) דבהונגריה מחמירין שלא ללבוש בגד חדש בימי הספירה. עיין עוד שו"ת יחזה דעת (ב - כ"ד)

VIII. Eating new fruit during the Sefirah

בספר עוללות אפרים כתב שהמנהג שלא לברך שהחיינו בימי הספירה אבל רובו המתירים לומר שהחיינו ואפילו בין המצרים ומבואר בירושלמי (סוף קידושין) שעתיד אדם ליתן דין וחשבון של מה שראתה עינו ולא בירך